



LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

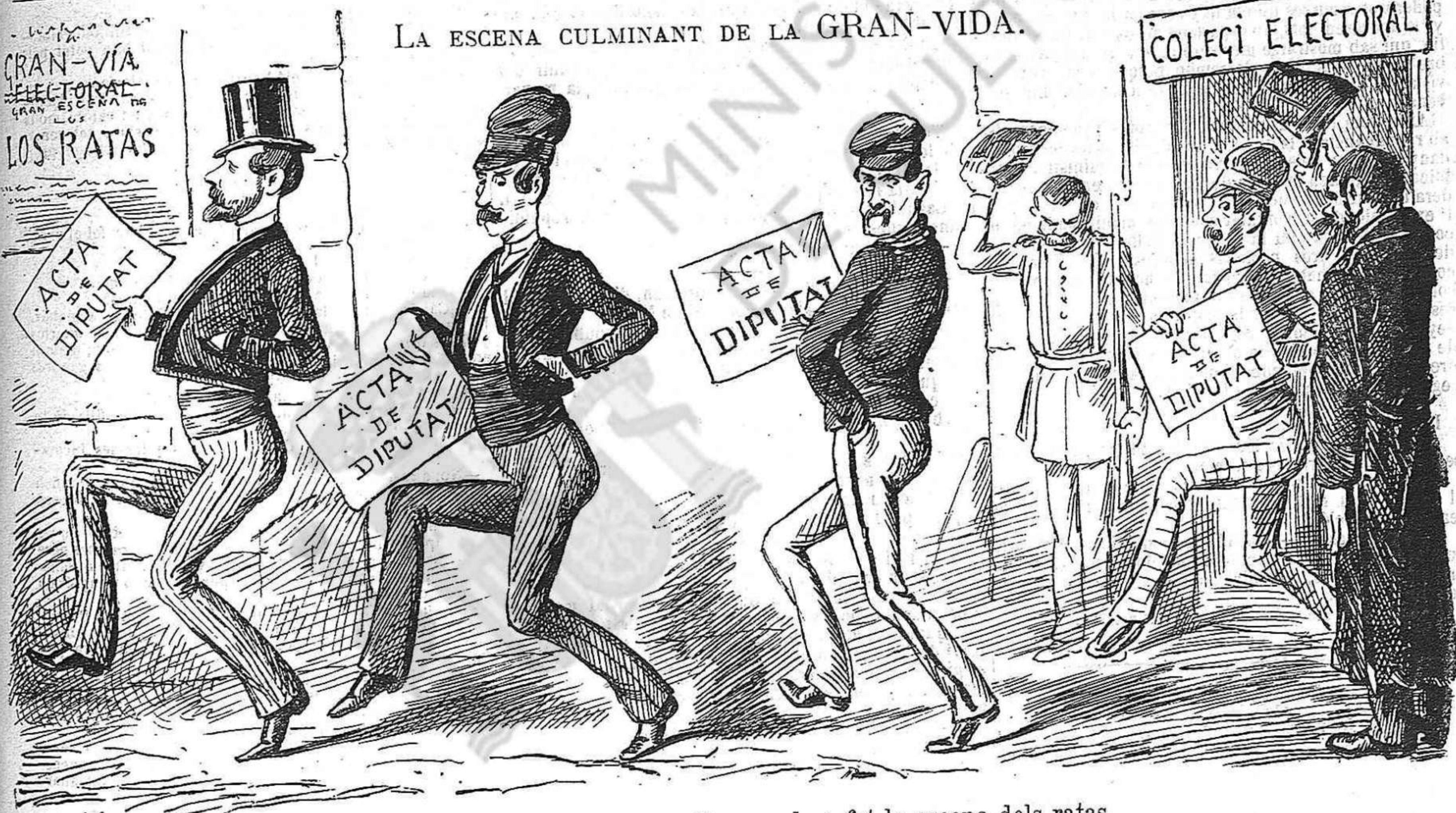
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'5. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA ESCENA CULMINANT DE LA GRAN-VIDA.



Per guanyar de un modo ó altre las actas de diputats

han fet la escena dels ratas y 'l pais los ha xiulat.

DESPRÉS DE LA BATALLA.



A consigna s' ha complert al péu de la lletra. La consigna tramesa desde Madrid á totas las provincias, tramesa desde la capital de totas las provincias als districtes, era la següent:—«S' han de robar las actas als republicans.» Lo sant y senya dels atracadors eran las paraulas: «Tupinada y bastó.»

Y s' ha complert al péu de la lletra, no sols á Catalunya sino á tot Espanya. S' ha realiat una batuda en tota regla. May lo cinisme y la barra havian arribat més enllá.

Pero ¿qué han lograt ab aixó?

Las actas de diputat poden estafarse; aquell plech de paper que dona al home elegit per la majoria dels sufragis lo dret de anar á seure als banchs de las Corts pot ser objecte de un robo, mes y més quan los lladres creuen contar ab la impunitat; pero las ideas de la multitut, las conviccions que arretan en lo cor y en la consciencia del poble, no hi ha poder al mon capás de sus-treurelas. Jo desafio á totas las potestats de la terra á que vingan á arrancar de la mèva ànima, de tot lo mèu que ser, las conviccions republicanas. Y lo que passa ab cada hù de nosaltres individualment, passa ab més rahó encare ab lo conjunt social, incapás de deixarse corrompre.

De manera que 'ls lladres d' actas poden haverse quedat de moment ab lo fruyt de la seva pirateria; pero lo qu' es del despreci publich ja ningú 'ls lliura.

Es més: las infamias que han comés han posat de re-

lleu al mateix temps que la seva debilitat, la forsa inmensa, incontrastable de la opinió republicanana.

Escoltéu á molts d' ells mateixos y 'us ho dirán sense dissimulo:

—Es que practicat lo sufragi universal ab tota puresa, la victoria seria dels republicans.

Donchs si aixó deyan ja avants de las eleccions, si creyan aixó durant las eleccions y per creurho han fet lo que han fet, ab més rahó tindrán de confessarho avuy, en que 'l partit republicá gosa de una forsa que no havia tingut may; la forsa inmensa que li dona naturalment la circumstancia de ser víctima de tantas y tantas tropelias.

Si: perque avuy totas las fraccions que 'l constituïxen, ahir tan diferenciadas, están unidas y més que may resoltas á batallar. Si: perque avuy l' opinió desapassionada, tant com detesta als barateros de la politica mo-

nàrquica, s' inclina á las solucions regeneradoras y patrióticas que sustenta y está en condicions de realizar la democracia republicana espanyola.

Avuy que podém mirar en conjunt lo resultat de la batalla, devém estar satisfets d' ell.

Hem lluytat com á bons en lo terreno de la més estricta legalitat. L' enemich, valentse de malas arts y de violencias indignas, nos ha arrebatat lo fruyt de la victoria. Pero al mateix temps que 'l valor de la host republicana queda ben acreditat y reconegut fins per nostres enemichs implacables, resplandeixen entre nosaltres virtuts, que son garantia d' éxit: la serenitat, la cordura, la sensatés.

¡Bè s' han posat á prova aquesta sensatés y aquesta cordura dels republicans!

Dijous assistiam al escrutini de Gracia, escoltant embadalits la admirable defensa que de sos drets atropellats feya 'l Sr. Salmerón. Cent cops l' electricitat de la admiració feya vibrar los nervis de la multitud allí congregada: cent cops los llabis se anavan á moure pera cridar «¡bravo!» y s' anavan á juntar las mans pera esclatar en un ruidós aplauso... Donchs los espectadors de aquella titànica defensa otegada per una gran injusticia, sabian reprimirse, fent honor á las prescripcions de la ley, fins quan la ley era cinicament atropellada.

Los que crehen que 'l partit republicá de avuy es aquell partit del any 73, tan impresionable, tan ruidós, tan bellugadis, tan imprevisor, s' equivocan de mitj á mitj.

Nó: avuy sabém reprimir los impulsos del temperament arduós que en aquella época á cada punt nos comprometia: sabém de sobras que la nació necessita tranquilidat; aspirém á captarnos lo seu apoyo, y renunciém á ser escandalosos, fins davant dels majors escándols. Sobre aquest punt de conducta, no hi ha diferencia en las extensas filas del gran exercit republicá, del gran exercit defensor de la legalitat. Divuit anys de desgracia han bastat á regenerarnos.

Coneixém la ventajta inmensa de no separarnos dels poderosos recursos que la ley posa en las nostras mans, y 'ls apurarem tots, ab espartana austeritat. En tot desafió, qui sab mostrarse més seré tē una gran ventajta sobre 'l seu rival. Y confessemho, perque aixó salta á la vista: lo nostre enemich está descompost. Ell será vensut.

Aixis com todas las personas honradas van separantse ab repugnancia dels que fan de la política un medro, en dany del país; dels que corrompen la administració pública y erigeixen la plaga del caciquisme en una verdadera institució, cástich dels pobles; dels que violentan l' expressió de la voluntat nacional manifestada en los comicis; dels que ab la major brutalitat disolen á cops de sabre y á tiros pacíficas manifestacions, mirall de cordura; aixis mateix y per igual rahó tots los homes de conciencia recta acabaran per inclinar-se á un partit que res vol per ell y tot per la patria; á un partit que com deya admirablement lo Sr. Salmerón en lo Circul Colón de Sant Martí de Provensals, es la salvaguardia del ordre, la garantia del cumpliment de la ley y l' amparo segur de tots los interessos legítims.

Resumint.

Ab tres ó quatre eleccions com las últimas, estiguinne segurs, haurém arribat á terme.

Se conta de un infelís que tenia un mal lleig al nas y al qual alguns metjes cridats á consulta tractavan de ferli l' amputació.

—No es necessari—observá un facultatiu més aixerit que 'ls altres.—Res de amputacions dolorosas: está tant madur aquest nas, que dintre de tres ó quatre dias ja veuran com cau.

Tres ó quatre eleccions més, y 'l nas á terra.

P. K.



vin talentarro 'l del Sr. Mañé y Flaquer! Quatre dias despres de las brutalitats de la Plassa del Teatro, quan va veure que 'l govern las deixava passar sense correctiu, va agafar la palmeta, ab la pretensió de donar una lliçó al poble de Barcelona. Avuy sabém que no van faltar al seu deber los que donaren las cargas de caballeria, ni 'ls que repartiren garrotadas á tort y á dret, ni 'ls que dispararen tiros de revólver sobre una multitud pacífica. Qui va faltar sigueren las victimas dels atropellos, que s' atreviren á anar á rebre al Sr. Salmerón, sense recordarse de demanar permis á l' autoritat. Faltant aquest requisit, la recepció era una manifestació ilegítima, y las autoritats podian dissoldre-la á viva forsa.

Pero si tot aixó sigués cert, que no ho es, ¡ahónt quedaran las autoritats que al passar á vias de fet, deixan de

fer las prevencions que exigeix la ley d' ordre públich?

Dels debers de las autoritats, sobre tot si aquestas son conservadoras, no se 'n recorda may en Mañé y Flaquer. ¡Quina llástima que la seva veu tan autorisada, no s' haja deixat sentir ni una vegada sola, per anatematizar als lladres d' actas!...

Per los tets escandalosos del Plá del Teatro, s' está instruhint un procés.

Ja veuran com resultarà que 'ls tiros no van sortir dels revólvers dels polissons... No, senyors, res d' aixó. Los tiros van sortir dels balcóns de la fonda.

¿Dirán que aixó es impossible, perque á la fatxada del edifici van quedar incrustadas algunas balas?

Aixó no hi fa res: es que á tots los que disparavan desde allí dalt, los hi va sortir lo tret per la culata.

Un ciudadá pretén entrar á la sala del Ajuntament de Gracia 'l dia del escrutini general; pero li surt al pas un guardia-civil, dihentli que no 's pot passar.

Lo ciudadá replica:—Es que la ley m' autorisa. Resposta del guardia-civil:—«Yo me c... en la ley y en Vdes., y si no se retiran, voy á empezar á tirar confites.»

Desitjariem coneixer á un guardia-civil de tantas agallas, per recomenarlo al Mónstruo, ab la seguretat de que aquest s' apressuraria á nombrarlo gobernador de provincia. De aquesta fusta surten los bastóns conservadors.

La *Correspondencia d' Espanya* suposa que 'l Sr. Salmerón no va tenir á favor seu la majoria dels vots de las Aforas; y que si 'ls hagues tingut, lo govern l' apoyaria en lo seu dret

La *Correspondencia*, al dir aixó, busca tres peus al gat. Y 'ls trobara. Vaja defensant las tupinadas conservadoras, y 's tará més impopular que quan patrocinava la candidatura de 'n Montpensier.

Estadística de las eleccions de Madrid. Los conservadors van obtenir 47 mil vots; los sagastins 44 mil. Los republicans 49 mil.

La divisió va inutilisarnos. Pero 'l número existeix. Y aquest número real y positiu, es capés de produhir una indisposició mortal en l' estómach mateix de la monarquia.

Tots los republicans de Barcelona varem commemorar ab lo major entusiasme l' aniversari de la proclamació de la República, ocorregut lo dia 11 de febrer de 1873.

Y 'l dia 11 s' esqueya aquest any lo dimecres de cendra. Casualitat providencial, que feya que molts republicans diguessen:

—Avuy l' aném á enterrar.

Un párrafo del discurs de Salmerón, dirigit desde 'l balcó de casa seva als republicans de Madrid:

«Demostrém que ahont se reuneixen los republicans se troba la major garantia del ordre, y que pot y val més la prudencia de un republicá, que las cargas de caballeria.»

Aquesta demostració l' hem feta ja, y la farem sempre que convinga.

Ab lo qual nos conquerirem l' apoyo de l' opinió.

¿Y alló que deyan de que la monarquia era compatible ab la democracia?

Los taruguis electorals tenen la paraula.

¡Que parlin si son tan macos!

Atacar directament á la soberania del monarca, constituheix un crim de lesa magestat.

Donchs bè, tota vegada que fins dintre de la monarquia constitucional se reconeix la co-soberania del poble, qualsevol atropello, qualsevol tarugo electoral que privi de la seva representació a un diputat legitimament elegit, deuria considerarse també com un delicte de lesa magestat, ja que s' ataca á la magestat soberana del poble.

Los poders monárquics no reconeixen aquesta classe de delictes; pero consti que un dia ó altre reclamarem lo castich dels delinqüents.

Dilluns va esclatar un petardo formidable al carrer de Ausias March, y per supuesto .. lo de sempre: no va ser agafat ningú. Es més encare: una hora despres de la explosió, que se senti de per tot Barcelona, las autoritats no sabian en quin lloch havia ocorregut.

Hagués sigut qüestió de donar una carga de caballeria... A las nostras autoritats l' escriure 'ls fa perdre 'l llegir. Lo repartir cops de sabre de boig, los fa olvidar lo deber en qu' están de vetllar per la tranquilidat de Barcelona.

A Madrid tingué Salmerón una rebuda tant entusiasta y calurosa com la que havia tingut á Barcelona. Y 'l govern no inquietá per res als manifestants. De manera, que indirectament, lo govern ha censurat la conducta atrabiliaria y abusiva de Muley Gonzalez Solessio.

Muley González Solessio,
no cal que fassa 'l distret:
¿sab quin nom tē aquesta cosa?
D' aixó se 'n diu bolet.

LOS BANCHS DEL CONGRÉS.



STEM en l' interior del palau de la representació popular.

La gran sala de sessions es buyda. A través dels vidres dels finestrals, lo sol llensa débils raigs de llum sobre ls banchs de la dreta, y com si la carícia del rey dels astres los tregués del seu ensopiment, los banchs crui-xeixen, s' agitan y tornan lentament á la vida. á la monótona y pesada vida ministerial.

—¡Ay!...—diu un dels banchs de la majoria, revifantse poch á poch y mirant al seu alrededor.

—¿Qué hi ha?—fa un altre banch ministerial, sentint la seva veu y coneixent qu' es la de un amic.

—¡Hola!—exclama 'l primer:—¿ia torném á despertarnos?

—Aixis ho sembla: s' han verificat ja las eleccions de diputats y d' un moment al altre tornarem á entrar en actiu servey.

—No 'n sabía una paraula. ¿Cóm te n' has enterat tú de tot aixó?

—Aquest matí han vingut á espolsarnos y he sentit la conversa que aquells homes tenfan.

—¿Parlavan de la futura majoria?

—Sí: 'n deyan unas que feyan escriuir. No 's callavan res, y jo, fent lo dissimulat, ho he escoltat tot, tot absolutament.

—¡Cóntamho, cóntamho! ¿qué deyan?

—Verdaderas atrocitats. Díu que 'l govern, com de costum, ha obtingut una majoria espantosa.

—Obtingut, eh?

—Está clar, fent trampas á discreció y passantse la ley per la sola de la sabata. Crech que ha tret doscents trenta ó doscents quaranta diputats.

—¿Y las oposicions?

—Cent vint y pico... no se sab fixament, perque á la qüenta ara entre 'ls diputats d' oposició s' hi ha declarat lo garrotillo, y cada día 'n mor' un ó altre.

—¿Hi ha hagut entusiasme en los cos electorals?

—Tal-lot tal-lera... Han votat la quinta part dels electors.

—Y donchs lo poble ¿qué ha fet?

—Per ara casi res: pero ab tot y aixó, del milió de ciudatans que han anat á votar, vuyt cents mil han votat pels candidats liberals...

—Sent aixis, la oposició hauría de ser majoria...

—¿Y ara? ¿que no sabs cóm se conjumina aixó? Hi ha diputat demócrata que ve per 15 mil vots y en cambi molts diputats conservadors no més ne tenen sis ó set cents. Mira en Salmerón, entre varias localitats, ha obtingut prop de 30 mil sufragis...

—Deu ser lo diputat que 'n tē més...

—No fill, no n' es de diputat.

—¡Ay ay! ¿per qué?

—Perque en lloch de donarli l' acta, li han fet alló del cartutxo de perdigons...

—¡Vaya una gracia!

—¡Just! Per Gracia crech que li han fet lo timo...

—Y la majoria ¿qué tal? ¿es com cal al menos?

—¡Cá! Díu que fa dallonsas de riure... Calcula tú mateix. Hi ha una pila de diputats que venen perque tenen quartos y altres que n' han volgut ser perque no 'n tenen; figuran en la llista ministerial no se quants nebots, cosins, gendres y parents en quart grau del govern...

—¡Digas que será una majoria familiar...!

—Y sumame t divertida. Hasta hi haurá dos fills de 'n Martínez Campos... ¡fiurát!...

—¡Que 'n sentirém de discursos raros y frasses incomprendibles!

—Nó: aquests son d' aquells que miran y callan: l' únich luxu que 's permeten es lo de dir si ó nó, quan lo govern los ho ordena.

—No m' explico, donchs, l' empenyo del govern en fer surtir diputats de tan pochi alcances. Que fés trampas pera donar las actas á personas de talent y representació *santo y bueno*; pero, ¡falsificar lo sufragi per omplir lo Congrés de conillets de guix!...

—Si en lo partit conservador no hi ha res més! Desenganyat, noy: lo govern ha d' omplir aquests buyts ab alguna cosa, y á falta de personatjes de débó, hi clava pegats.

—Qu' es lo mateix que si clavés un pegat en un banch...—
Una estrepitosa explosió que ressona en la sala, interromp la conversa dels dos assientos, que 's giran sobressaltats, buscant la causa d' aquell terratrémol.

Son los banchs de la oposició que escoltavan la seva conversa, y que al sentir la franca confesió dels banchs de la majoria, no han pogut contenirse y han deixat anar una homérica riatlada.

FANTÁSTICH.

LO D' ÀFRICA.

A ceut passos de Melilla y á propet d' un reguerot hont quan ro hi pasturan cabras hi van á beure 'ls mussols, se topan á mitja tarde, per un etzar de la sórt, un moro dels Beni Bárbaros y un pacífich espanyol.

—Que Alá 't guardi,—diu lo moro.

—Que Déu te fassi ben bó,—

respón l' altre ab molta calma.

Y 's quedan uns quants segons menjantse 'ls dos ab la vista y sense moures del lloch.

—¿Sabs—fa 'l moro al cap d' un rato,

que celebros molt y molt trobarte?

—¿Per quina causa?

—Perque 'm farás lo favor

de comunicá als tès socis quatre cosas.

—Digas, donchs.

—Lo general de Melilla diu que t'è la pretensió de acabarnos las agallas y arreglarnos un cap nou...
—Y aixís serà, Beni-Bárbaro.
—Pues digas á aquest senyor, que ha errat totalment los comptes, —¿Per qué?

—Perque 'ls espanyols per sanch teniu aygua ab sucre y no 'ns feu gota de por.
—Desde quan aixó, agareno?
—Desde quan? ¡Ay pobre noi! ¿Que 't figuras que nosaltres no estém enterats de tot y no sabém lo tarumbas que us heu tornat poch á poch? Espanya ja no es aquella que traginava un lleó en son escut: ara hi porta un bé més llanú que 'l mon, incapás d' aixecá 'l gallo ni al moro més inferior.
¿Cóm voléu que ningú temi ni tingui cap atenció al poble més poca trassa, al més tou entre 'ls més tous? Desde qu' heu tingut la flemma d' aguantá uns conservadors que us deixan sense camisa y hasta sense pell y tot; desde qu' heu permés que 'n Cánovas vos atipés de bastó y us dongués, per divertir-se, cargas de governadors; desde qu' heu sigut comparsas d' unas tristes eleccions hont no hi ha hagut cap escena que no 's tornés un bunyol; desde qu' heu deixat birlarvos las actas de 'n Salmerón y de vinticinch patricis qu' estavan cuberts de vots; desde que teniu qui us mana com un remat de moltóns y no empunyéu las escombras ni aixequéu los sabatots, ja no sou un país serio, ja no podéu aná en lloch que no us rebin á xiuladas y no us omplin de pebrots. Vésten, donchs, á dí al t'eu jefe que en compte de dar lliçons als atrassats Beni-Barbaros, ne dongui... als Beni-Espanyols.—
Lo mussulmán gira qua, vorejant lo reguerot ab més garbo y arrogancia que 'l mateix emperador. Y 'l ciutadà de Melilla diu, tornantse un xiquet roig:
—¿Sabs que 'm sembla que aquest moro t'è moltíssima rahó?

C. GUMÁ.

ESCRUTINIS GENERALS.

GRACIA.—La eloqüencia sens igual del Sr. Salmerón y la defensa brillant que vá fer de son dret s' estrellaren en las ordres que s' havian rebut d' ensorrar la seva candidatura. Lo tarugo s' veié clar com la llum del día. En quatre ó cinch colegis de Gracia ahont hi havia hagut desordres y violencias, vuidaren lo sach. No bastava encare 'l número per ofegar la gran majoria que portava l' insigne republicá, y feren lo mateix en totes las seccions de Sant Andréu, sense recordarse de que 'ls presidents de las mesas havian expedit lo certificat de l' escrutini. De manera que s' ha passat per tot fins per una falsificació flagrant y manifesta. Ja que una cosa diuhen las actas y un altra cosa 'ls certificats. La persecució dels criminals se imposa, tant més quan la proba del seu delicté es irrefutable.

SABADELL.—Lo burro d' or, com li diuhen á n' en Turull, pot estar satisfet de la virtut que t'è 'l preciós metall, pera corrompre la conciencia de una dotzena de miserables. Una dotzena de traidors bastau pera inutilisar l' esforç de una comarca enterament republicana. Rectifiquém ab gust la afirmació que ferem la senmana passada de que s' haguessen carregat los daus á Santa Perpétua. Nó: 'l tarugo vá ferse á Palau Solitar, á Sardanyola, á Barbará, á Sentmanat, á Sant Cugat y á Ripollet. sobre tot á Ripollet. A Ripollet l' elecció verdadera havia donat 64 vots á en Pi y Margall y 62 á en Turull. La mesa estava fiscalisada per dos interventors purs, incapassos de corrompres. Un moment que aquests deixaren la mesa pera donar noticia del escrutini á una comissió de Sabadell qu' esperava abaix, bastá perque 'ls altres fugissen y amanyessen l' acta, donant á n' en Pi 24 vots y 362 al burro d' or. Los que aixís obraren se diuhen federals, tenen un *Centro democrático* en qual saló hi figura 'l retrato de Pi y Margall, del honrat republicá á qui 's vengueren de la manera més indigna. En tre aquests traidors hi figura 'l curandero Tamborella, que tant ha dat que parlar. lo vergonyant cacich Carcana y un criminal que corre lliure mitjansant fiança feta en lo jutjat de Sabadell, y al qual lo burro d' or ha promés treure de apuros 'l aliansa dels milionaris y dels criminals! ¡Quin escándol! La patuleya de mal-carats que l' endemá de las eleccions van reunir á casa del burro d' or per falsificarho tot feya dir als vehíns del carrer de Sant Joan: —¿Quina trepa!.. Qualsevol diria que á ca'n Turull hi ha entrat una quadrilla.—Tots aquests fets ressaltaren en l' escrutini general, y á pesar de las amenassas y de las provocacions més insensatas, los 2,000 republicans de Sabadell que votaren contra 'l burro d' or, que en aquella ciutat sols

lográ reunir 643 vots, aquests 2,000 republicans, més rics que 'n Turull, perque tenen la conciencia més tranquila, donaren mostrás de una cordura que 'ls enalteix y 'ls honra.

TARRASA.—La conducta de 'n Bosch y Labrús acceptant un' acta manifestament amanyada en alguns pobles petits del districte y tacada ab sanch en lo colegi segón de Olesa, ahont se usá de la més brutal violencia, fa perdre la fé en lo constant defensor de la industria nacional, fins en los mateixos que patrocinavan la seva candidatura. Si poguessen tornar á comensar, lo qu' es á Tarrasa no treuria un vot. Es prou honrada aquella població pera mirar ab repugnancia als que baix capa de proteccionistas fomentan la corrupció y las trampas electorals. Dintre del proteccionisme tot ha de ser net y pur, y lo qu' es del acta del senyor Bosch y Labrús, ni passant pels millors batans de aquella ciutat, logran treuren la bruticia y la porqueria... ni molt menos las tacas de sanch del segón colegi de Olesa.

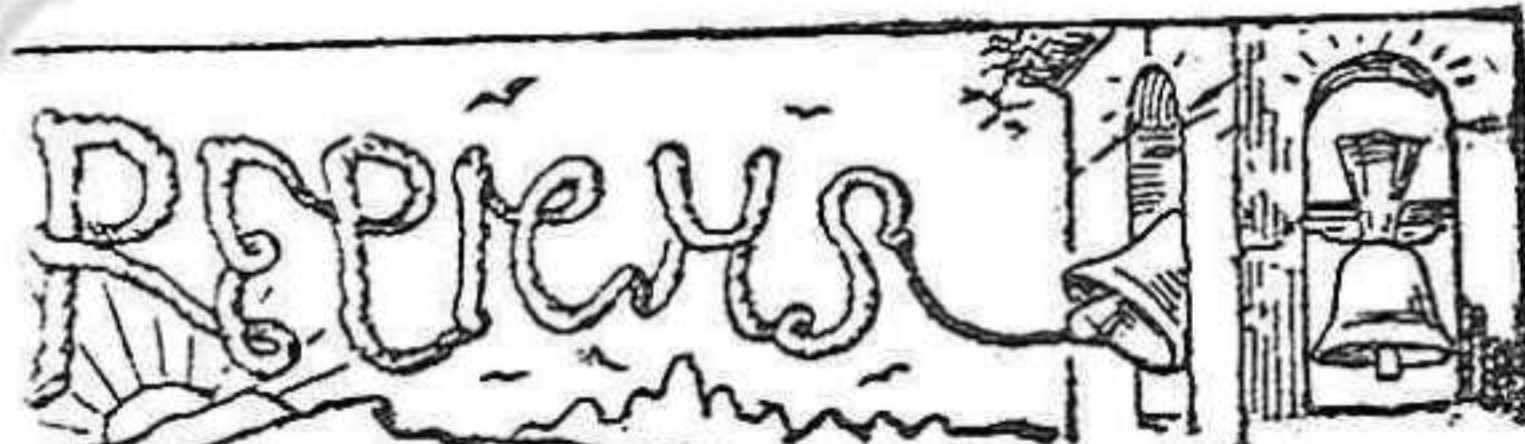
MANRESA.—Van ser necessaris tots los esforços del candidat vensut ab honra, Sr. Junoy, per evitar una catástrofe. Los ánimos dels que 's veyan robats pitjor que á la carretera estavan excitadíssims, y sols lo Sr. Junoy ab la seva serenitat y ab la seva previsió lográ con'enir los desbordaments. No s' ha vist may en aquell districte un cinisme més escandalós. Mitja dotzena de pobles, com per tot arréu, se prestaren á la falsificació, y 'ls falsificadors, igual que 'l candidat triufant, feren tots aquells actes que sublevan, ab las espatillas guardadas per la forsa pública. ¡Quin honor p'el candidat conservador!... Pero 'l tal Cornet, per més hassanyas que fassa, no arribará may á general: dintre del districte de Manresa no passará de ser sempre un *Trompet*.

SANT FELIU DE LLOBREGAT.—En Rubau Donadeu ha perdut l' acta á benefici de un fusionista, per qui ha fet lo govern lo que no faria per cap de sos fills més estimats. Violencias á Sans: tarugos al Hospitalet, á Sant Joan d' Espi, á Espiugas y á alguns altres pobles. Pero 'ls falsificadors no anirán á Roma per la penitencia. Lo Sr. Rubau t'è probas evidents per enviar á uns quants miserables á presidí, y creyém que no decaurá la seva reconeguda energia, fins á fer un escarment. Després que demanin á n' en Comas y Masferrer y al home del Toisó que 'ls ne trega. ¡Animo, Sr. Rubau! No tingui contemplacions y qui l' ha feta que la pagui.

ARENYS DE MAR.—Tant brillant, tant evident com era lo triunfo del Sr. Quet Martí, que ab sa enérgica campanya destarotá 'l caciquisme entronisat en aquell districte, y no obstant un miserable tarugo efectuat en dos ó tres pobles de mala mort l' ha despossehit del acta, á benefici del Sr. Orozco, que fins ara passava plassa d' home pulcre y escrupulós. Pero la fama adquirida ab alguns anys, se pot perdre en un moment. Y tal li succehirá al Sr. Orozco si accepta un' acta que manifestament no es seva.

No acabariem may aquesta crónica escandalosa si haguessen de parlar de tots los districtes. A Igualada, á Vich, á Vilafranca del Panadés va ferse lo mateix próximament qu' en los demés punts. Sense las tupinadas y las falsificacions que aparegueren claras y manifestas en los escrutinis generals, los conservadors no treyan un diputat. Per tenirlos han hagut de fer lo que no fa cap partit decent, ni cap persona que s' estimi. Nos falta sols coronar aquesta crónica de iniquitats, dihent dos paraulas de la

Seo de URGELL.—La campanya brillant del Sr. Zulueta s' estrellá en la corrupció sembrada á mans plenas p'el duch de la Seo, que promet ser un digne fill del héroe de Sagunto. Fins derramant l' or á mans plenas, se veyá perdut. Pero pochos días avants de las eleccions se prestá á firmar un document declarant que sería un acérrim defensor de la fé catolica, y de tots los forats sortiren los carlins y 'ls capelláns y 'ls seminaristas y 's llansaren no á conquistar voluntats, sino á corrompre conciencias. Més de 12,000 duros li ha costat al Du h de la Seo la girada de alguns interventors, que s' han prestat á tot. Aixís guanyava també son pare las millors victorias. Allá ahont no arribavan las balas alcansavan las dobetas de cinch duros. Lo Sr. Zulueta pot envanirse de haver contribuit á fer caure sobre aquell desventurat país una pluja de moneda. Al escrutini presidit per un magistrat que havia assistit á un banquete, brindant p'el Duch de la Seo, no s' admeteren protestas de cap classe. Lo Sr. Zulueta 's retirá de un siti ahont ni la véu de la rahó, ni 'ls clams de la justicia eran permesos. Detall final: l' escrutini fet en honor del fill del pacificador d' Espanya, del home de las corasonadas, terminá als crits significatius de «¡Morin los republicans!» «¡Viscan los carlistas!»—Aquí tenen ben clarament indicada la nova vergonya que preparan los defensors més acérrims de la actual monarquia, p'el día que 'l poble tracti de reivindicar la seva soberanía.



escena á Tarrasa. Han anat á veure als senyors del Comité conservador de aquella ciutat per oferirlos lo seu apoyo l' alcalde de un poblet vehi y 'l principal munyidor de un altre poblet de poch vehinat.

Lo Comité, després de rebre la seva adhesió, los proveheix de un bono, perque vajan á dinar á la fonda, ahont lo candidat conservador t'è creidit obert.

Ja s' entaulan, ja menjan... un plat, dos plats tres plats. Ja 'ls serveixen un llús ab salsa mayanesa exquisit.

—¿Cóm se 'n diu de aquest peix?

—pregunta un de aquells crachs al seu company.
—Se 'n diu Bosch y Labrús—contesta l' altre molt formal.

—Cá.

—Sí, home: ja veurás... ¡Noy!—ategeix cridant al mosso que 'ls servia:—¿no se 'n diu Bosch y Labrús de aquest peix?

Lo mosso:—Sí, senyor: Bosch y Labrús.

Y 'l crach fentse'n servir un' altre plat, exclama plé de sati-facció:

—Ma, renyo qu' es bó.. No faria res més tota la vida que menjar Bosch y Labrús.

L' anecdota es rigurosament histórica.

Per tant, desd' ara del llus se 'n dirá Bosch y Labrús..

Passava per la Rambla l' últim día de Carnestoltes una màscara que feya exactament la mateixa fila del arcalde. Per més semblansa fins portava un bulto á l' esquena.

A uns gats dels frares los hi passá p'el magi palpartli 'l gep. Y palpant palpant van esbotzarli.

¿May dirian que 'n va sortir? No ho endavinarian may. Va sortirne un raig de arena.

La majoria dels diputats conservadors, elegits per obra y gracia de santa Trampa beneyta, son xitxarellos reclutats en lo *Veloz Club*, *La Peña* y altres circuls de la goma que hi ha á Madrid.

Ja me 'ls figuro quan las discusions parlamentarias s' enardeixin, quan los republicans toquin á ballar. ¿Qué farán aquests gomosos? ¿Qué volen que fassan! Lo únich que saben fer: organisaran *cotillóns*.

En Cánovas veyent que t'è una pila de ministres que no li serveixen per res, qu' en las grans discusions del Congrés no sabrán ventarse las moscas, va pensant ab una modificació ministerial. Lo únich que per ara 'l conté es la idea de no saber que ferse dels ministres que va proporcionarli l' héroe del llorón.

Al duch de Tetuán prompte 'l tindria arreglat: enviant-lo d' embaixador, encare que hagués de ser á Marruecos, llestos. ¿Pero y á n' en Fabié?

No cal que s' hi encaparrí més. ¿Vol un bon consell? Allá vá. A n' en Fabié se li posa una farmacia y se li encarrega la confecció de tota la medicina d' espant y de tot l' unguent de contra-cás que 's necessita.

Aixís que s' obrin las Corts, tant de l' una cosa com de l' altra se 'n necessitarán molts arrobos.

Gobernador de provincia que á cada punt pert lo cap y ordena que 's dongan cargas als pacífichs ciutadans, dihentli que es «muy cargante» no t'è cap dret de enfadar's perque, la vritat, senyors: ja 'ns t'è á tots mitj carregats.

Setanta dos tituls de Castilla formarán part de la majoria del Congrés.

Digan que 'l día que hi haja una aixafada de nassos, l' hemicicle corra perill de convertirse en un gran safreig de sanch blava.

Lo sarauhista ha publicat un remítit al *Diluvi*, manifestant que si 'l día de las eleccions assistí al Circul conservador, sigué al objecte de demanar clemencia en favor de uns seus amichs, victimas de una calumnia.

Naturalment, que 'l sarauhista al donar lo pas que va donar, ja tindria una excusa preparada. Pero la que s' ha inventat es tant torpe y tant mal engiponada, que ni tant sols resisteix l' analisis.

Per anar á demanar clemencia, no á una autoritat, sino al cap-padre de un partit rival, es necessari qu' entre 'l que la demana y 'l que la otorga hi haja molta, pero molta confiança. Aixó es lo que venim sostenint nosaltres: entre 'l sarauhista y 'ls conservadors no hi ha pa partit.

Vels'hi aquí lo que voliam demostrar.

Perque 'l sarauhista, notis al donar un vol de vals, ha donat un pas en fals y se 'n ha anat de bigotis.

Al Vendrell se presentava un candidat del país en representació de las ideas conservadoras. En Cánovas necessitava tenir content á n' en Martos regalant un' acta de diputat al nebot de D. Cristino, y va escriure al candidat del Ven trell:

—Sr Castellarnau, pas que duch oli.

Y 'l Sr. Castellarnau va retirarse sumis y obedient com un suis, perque surtis sense dificultat lo nebot de 'n Martos. ¡Quin exemple de valor civich!... Tot menos renyir ab en Cánovas. Aixís s' ha de fer, haurá dit lo Sr. Castellarnau: si 's pert lo Vendrell, se salva 'l *ven-trell*. Y vaja l' una cosa per l' altra.

Lo Sr. Cornet y Mas no donava un pas p'el seu districte de Manresa, sense anar acompanyat de una parella de guardia-civils.

Lo qual feu que un tranquil digués:

LO CARNESTOLTAS DEL RIFF.



¡Cóm se 'l rifan los del Riff
al Sr. de Tyrconel!...

¡Y com se rifan á Espanya
que res tè que veure ab ell!

—Miréulo: sembla un candidat ministerial que vá de tránsit.

Pero ¿qué li hem fet los republicáns á n' en Martínez Campos per que 'ns tinga tanta rabia?

Ell ha dit que á las bonas ó á las malas acabarà ab nosaltres. No vol republicáns á las Corts ni fora d'ellas. Té la espasa de Sagunto per segarnos l' herba sota 'ls péus, y si xillém, fins per tallarnos la llengua.

¡Y pensar que 'ls republicáns varem nombrarlo general!...

Per lo tant, ja qu' estém renyits, lo primer que hauria de fer es tornarnos aquells entorxats que varem regalarli.

La Marxa real continúa sent xiulada en lo Teatro Real de Madrid.

Proba evident de que 'l poble avuy per avuy no está per músicas.

El País, periódich de Madrid que 's diu zorrillista, esta fent tot lo mal que pot als partits republicáns, a benefici dels conservadors. Y com es de creure que aquests en una forma ó altre deuen recompensar los seus scryeys, á dreta lley hauria de mudar de títol.

Y en lloch de *El País*, hauria de dirse *El Pahir*.

En Sagasta está satisfet ab los cent diputats que diuhen que tindrà baix las sévas ordres, que á tal número ascendeixen los que conta, entre 'ls que s' ha guanyat ell y 'ls que li ha regalat lo govern.

Ja pot estar satisfet.

A lo menos li han donat un número molt simbólich. Lo número 100.

Pero en cambi 'ls seus partidaris remugan y posan mala cara.

En rahó de haver dit ell qu' era precis pendre paciencia, tota vegada que hi ha conservadors per molt temps.

Aquest dia un fusionista expresava 'l seu disgust, dihentme:

—Ell ray ja tè 'l bé: pero ¿cóm nos ho arreglarém nosaltres infelissos que pera passar tant llarch dejuni no contém ni una costella?

Repárinho. Totas las poblacions importants de Catalunya han donat la majoria dels seus votos á la opinio republicana.

Y á pesar de tot los conservadors s' han quedat las actas, gracias á las grans tupinadas dels poblets rurals.

Aquesta feta tè una clasificació dintre del códich penal.

D' aixó se 'n diu: *robo con alevonía y en despo-*

blado.

En Sagasta ja ha estrenat lo toisó d' or. Va estrenarlo en un banquete de palacio que va donarse 'l dijous de la senmana passada.

Dijous de la senmana passada... es á dir, lo *dijous gras*.

¡Quina coincidencia!

Davant de la indignació produhida pels escándols electorals, diu que 'l mónstruo s' arronsa, y desisteix de nombrar al ex-carli Pidal, president de las Corts. En lloch de 'n Pidal de la barba, farà nombrar á en Cos Gayón, un ministre, que per ser diputat, han hagut de ferlo objecte de una resurrecció.

Pidal ó Cos Gayón... tant se val l' un com l' altre. ¡Per lo que las novas Corts tenen de durar!...

—La concessió del *Toisó d' or* á n' en Sagasta ¿ha sigut una gracia?

Aixó preguntavan á un sagastí que s' inclina á la política democrática, 'l qual vá respondre:

—No sé pas si es ó no es una *gracia*... lo únich que sé, si per cas, es que á mi de *gracia* no me 'n ha fet cap.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans Q. Rocavert, V. Seuba, F. Torres, A. Peremartí, J. Giné (Hereu de Casa), Xato del Born, Submarino desemparat, Niña Pancha, Noy de Cardona, Trapoll, J. B. Mascaró, Se y basta, y Un aixorit:—Lo que 'ns envían aquesta senmana no la per asa.

Ciudadans J. M. Bernis, Minaix, Mr. Eugon, Joanet de Berga, Francesch Criach, Antonet del Corral, Joanet G. de Reus, K. K. T. Llet, Domingo Bartrina, Joan Moret y Joan Palmer y Pagés:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remetén.

Ciudadans P. M. (Tallendre), A. S. (Guardia) y J. T. (Ossó): Aquesta senmana, per falta d' espay, no hem pogut parlarne. Mirarém de ferho la proxima.—Dr. Tranquil: La poesia es regulareta; pero poch original. Lo mateix que diu, s' ha dit mil vegadas.—Marangy: Llastima que 'l sonet siga tant serio.—M. Riusec: Gracias per l' envió: no havent capigut en la CAMPANA l' hem aprofitat per l' *Esquella*.—J. Abril Virgili: Aprofitarem alguna cosa.—Japet de l' Orga: Va bé: no publicarem.—J. Carbonell: la poesia es bastant desmanegada.—Un oportunista: L' article esta bé; pero ha vingut inoportunament.—V. Baladre: Va bastant bé.—Ll. Milla: L' acceptém ab gust.—V. Tarrida: Lo mateix li dihem.—J. M. Feliu: No 'ns acaba d' agradar.—L. C. Lagartijn: Ja 'ls publicarem un dia ó altre, y si no ho fem avans, es per falta d' espay.—Ll. Salvador: Va bé.—Ben: Idem.—S. P.: Lo mateix li dihem.—Rosendo Pons: Va bé.—Joan Pedrol: No 'ns agrada prou. Los sonets no 'ls paguem a cap preu.—J. T. y R.: Es molt gastat lo que 'ns envia.—A. Sabaté: S' ha fet un tip de copiar, y total perque nosaltres li diguessim: ¿qué 'n tréu de apropiarse de lo que no li pertany? Fassis canovista, y que li afanin un acta.—Xanigots: Va bé.—L. C. Calliçó: L' article nos agrada.—F. Cassins: En cambi 'l de vosté es molt ignoscent.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 2.